

BRANDMÄNNENS RIKSFÖRBUND

Brandfacket för all räddningspersonal

Remissvar, diariernr: A2020/01495/A

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37)

Inledning

Brandmännens Riksförbund, (BRF nedan i texten), är ett partipolitiskt obundet branschförbund som organiserar alla kategorier av brandpersonal. BRF bildades 1945 och tecknade kollektivavtal redan 1946 för de deltidsanställda brandmännen. Förutom att verka för att höja och bevaka brandpersonalens arbetsmiljö, villkor och ersättningar är vi minst sagt delaktiga i att utveckla och påverka svensk räddningstjänst. Ofta som en samhällsaktör, ensamma eller tillsammans med andra organisationer, där vår målsättning är att arbeta fram lösningar som främjar det förebyggande skyddet samt vår förmåga att utföra räddningsinsatser.

Svensk räddningstjänst bemannas av cirka 10 000 deltidsbrandmän vid mindre samhällen och landsbygd samt cirka 5000 heltidsanställda brandmän i större orter och städer. En deltidsanställd brandman har en huvudanställning hos en annan huvudarbetsgivare än räddningstjänsten eller är egenföretagare. De ska vara beredda att med en anspänningstid (vanligtvis 5 minuter) inställa sig på brandstationen vid ett larm vilket innebär att under sin beredskap måste de bo, arbeta och i övrigt vistas i närheten av brandstationen. Deltidsbrandmän har vanligtvis beredskapstjänstgöring dygnet runt under en vecka var tredje eller fjärde vecka men en mängd andra varianter förekommer. Utöver beredskapstjänstgöringen har de betalt per timme vid larm samt för övningar, materialvård och utbildningar.

Problemformulering

Svensk räddningstjänst lider av stora rekryteringsproblem och 2019 angav tre av fyra räddningstjänster att de hade svårt att rekrytera beredskapsbrandmän enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) årsuppföljning. Fler än 70 % hade svårt att upprätthålla beredskapen. År av rekryteringsproblem vid landets deltidsbrandstationer har sargat kommunernas förmåga att upprätthålla lagenlig beredskap för sin räddningstjänst. Vi vill påstå att målen i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, (LSO), inte uppfylls och att Sveriges befolkning inte har ett tillfredställande och likvärdigt skydd mot olyckor - vilket är lagstiftningens syfte. Bristen på deltidsbrandmän medför att färre åtgärder kan vidtas, undsättningsarbetet riskerar att ta längre tid eller än värre, det går inte att genomföra en insats. Det finns också risk att unika avgörande kompetenser i räddningsstyrkan kommer att saknas såsom chaufförer för brandbilar, befäl, rökdykare m.m., Detta då pga det sedan länge ansträngda läget och den svåra rekryteringsproblematiken.

A-kasseproblematiken för deltidsbrandmännen har under lång tid varit och är ytterligare ett hinder.

BRANDMÄNNENS RIKSFÖRBUND

Brandfacket för all räddningspersonal

Brandmännens Riksförbund har genom åren skrivit och beskrivit problemen med A-kasseregelverken och uppmärksammade att Räddningstjänstutredningen i sitt betänkande (SOU 2018:54 s. 221-228) En effektivare kommunal räddningstjänst, delade vår uppfattning citat:

Att anställningen som beredskapsbrandman är särpräglad och att de sociala trygghetssystemen inte är anpassade för en sådan anställning, varvid utredningen pekat på att det i första hand är förhållandet till reglerna i lagen om arbetslöshetsförsäkring som inverkar negativt på personalförsörjningen. Utredningen har därför föreslagit att det ska införas ett undantag för beredskapsbrandmän vid beräkning av arbetslöshetsersättning.

Vidare så hemställde Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sobona – de kommunala företagens arbetsgivarorganisation, Brandmännens Riksförbund (BRF) Svenska Kommunalarbetsareförbundet (Kommunal) och Vision i en skrivelse 2020-05-18 att regeringen snarast skulle fatta beslut om att beredskapsbrandmäns inkomst för räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB) tillfälligt ska undantas vid beräkning av arbetslöshetsersättningen i syfte att säkra landets räddningstjänstberedskap under pandemin. Parterna förde sedan samtal med flera departement och fick då beskedet att det inte var möjligt att snabbt besluta om detta och det hänvisades till denna utredning och remiss. Parterna uppmanades också att försöka lösa problemet på annat sätt men där vi konstaterade att problemet är relaterat till reglerna i arbetslöshetsförsäkringen vilka ligger utanför det som parterna förfogar över. Vår uppfattning var att denna fråga enbart kunde lösas genom en ändring i lagen. Forsvarsutskottets betänkande och sedan riksdagens uppmaning till regeringen per den 21 oktober var att se över hur a-kassereglerna för deltidsbrandmän kan ändras.

Avslutningsvis

De initierade vid och i räddningstjänstens frågor och samtliga utredningar relaterat och inte minst riksdagens beslut ligger i linje med BRF:s önskan och strävan om att:

Undantag för deltidsbrandmän bör införas i arbetslöshetsförsäkringen.

BRF har sakkunskap och jobbat i denna fråga under lång tid och organiserar och har organiserat denna specifika yrkesgrupp (sedan 1946) och ställer oss naturligtvis till förfogande om behov av detta uppstår.

Stockholm den 30 oktober 2020

Peter Bergh
Förbundsordförande

Magnus Krantz
Central ombudsman